

REZUMAT

SITUAȚIA SOCIALĂ A LOCUITORILOR DE PE VALEA BÂRGĂULUI, JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD ÎN URMA DESFIINȚĂRII FABRICII DE HÂRTIE DIN PRUNDU BÂRGĂULUI

*sărăcie, șomaj, social, rural, mezosocial, agricultură, ocupare, demografic,
statistică, analiză*

Problema șomajului și a dezorganizării sociale în țara noastră a cunoscut o evoluție tot mai accentuată după căderea regimului comunist, iar în ultimii ani situația a degenerat cunoscând o altă dimensiune odată cu integrarea României în Uniunea Europeană: sărăcia extremă alături de nucleul conviețuirii în jurul gropilor de gunoi. Situația sărăcirii românilor cunoaște perspective atât la nivel macrosocial (structural, societal), cât și la nivel mezosocial (grupuri, comunități) și microsocal (familie, individ), sărăcia având efecte serioase, pe toate planurile.

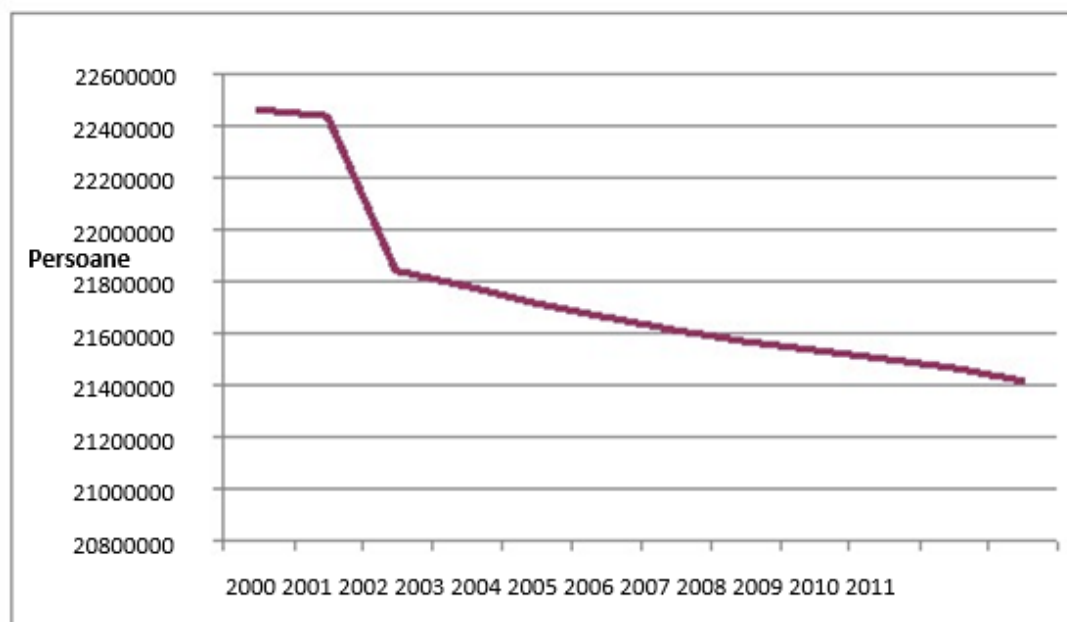
Aderarea României la Uniunea Europeană a supus spațiul rural românesc unor schimbări majore, alinieri și normări într-o dinamică aparte. Provocările impuse de anumite standarde au adus cu sine probleme noi pe care locuitorii mediului rural, axați pe vechile forme de administrare a resurselor, au reușit mai mult sau mai puțin eficient să le gestioneze, o dimensiune aparte luată în considerare de studiile de specialitate fiind rezistența la schimbare. Demne de avut în vedere au fost și problemele existente în mediul rural, respectiv lipsa locurilor de muncă (în situații particulare după închiderea unor unități de producție miniere sau de alt tip), migrația populației cu preponderență a tinerilor, lipsa unor venituri constante din agricultură și slaba valorificare a producției agricole etc. Acest tablou este evidențiat de numeroase studii și cercetări, date statistice din mediul rural, ce au avut roul unor semnale de alarmă asupra modului în care este gestionată societatea rurală de către factorii de decizie.

Analizele de specialitate arată că munca și factorul uman, în general, sunt elementele de bază pentru progresul economic și social, studiile, teoriile și modelele din domeniul pieței muncii sunt legate de creșterea economică. Analizele clasice, iau în considerare trei determinanți ai

creșterii economice: creșterea forței de muncă, majorarea stocului de capital și progresul tehnic. Ultimele analize în schimb iau în considerare și: educația sau nivelul instrucției, cheltuielile de cercetare-dezvoltare, comerțul exterior, volumul investițiilor străine etc. în felul acesta numărul modelelor care încearcă într-un mod tot mai rafinat să explice și să simuleze procesul creșterii economice în ansamblul său, mecanismele sale fundamentale, precum și convergența crește într-un mod spectaculos.

Rata ocupării este puternic influențată de evoluția demografică. De asemenea dinamica demografică, este corelată direct cu gradul de dezvoltare economică. Astfel, evoluția populației unei țări este influențată pe termen lung, atât de fenomenele demografice propriu-zise, cât și de dinamica economică. În România, numărul total al populației a cunoscut o creștere continuă în perioada 1960-1990, de la 18,4 milioane la 23,2 milioane (în anul 1990 fiind înregistrat de altfel recordul populației la scară istorică). După anul 1990, însă, populația a înregistrat o dinamică accentuat negativă, până la doar 21,4 milioane în 2010. Această dinamică a fost determinate de: sporul natural și emigrația.

Grafic 1 – Evoluția populației totale din România

Sursă: Eurostat

În perioada 2000-2010, conform datelor analizate de INS, are loc permanetizarea tendinței de reducere atât a participării populației la forța de muncă, cât și a ratei ocupării, fenomen corelat cu evoluția contextului economico- social din România, dar și a celui internațional. Scăderea, a fost de 1318 mii de persoane pentru populația activă și respectiv de 1268 mii personae pentru populația ocupată, cauzată de reducerea participării populației feminine la activitățile economice. Se constată și reducerea populației active și a celei ocupate din mediul rural, comparativ cu mediul urban.

sSocietatea românească contemporană se confruntă cu o serie de probleme sociale, care au fost generate de transformările majore în toate sferile vieții sociale cu un impact negativ asupra întregii societăți.

Demersul doctoral are în vedere aspectele inegalității sociale în contextul închiderii fabricii de hârtie din localitatea Prundu Bârgăului iar aria profesională în care îmi desfășor activitatea mi-a facilitat obținerea datelor necesare cercetării doctorale într-o situare comparativă a două localități emergente: Prundu Bârgăului în contextul fabricii de hârtie și Rodna în privința închiderii minei din localitate.

Astfel, în capitolele teoretice ale lucrării, am abordat probleme de epistemologie socială, aspecte legate de șomaj, ocupare, postcomunism, printre care evoluția rurarului românesc făcând apel și la studii dedicate subiectului, în următoarele secțiuni am descris evoluțiile statistice ale ocupării și șomajului de la noi, precum și cercetările realizate atât pe tema inegalității sociale în general, cât și pe cea a consecințelor acesteia asupra societății din mediul rural.

Cercetarea proprie din prezenta lucrare pen care o propunem reprezintă o radiografie a județului Bistrița-Năsăud din perspetica celor două comune cheie: Prundu Bârgăului și Rodna într-o încercare de triangulare a informațiilor de la populația din aria chestionată. Astfel, comparând cele două comune în privința factorilor situației materiale avem următoarea situație: în Prundu Bârgăului, față de Rodna, gospodăriile sunt mult mai dotate cu teren, animale și mașini agricole (FDA), iar locuința cu tehnică modernă (TV cablu/PC/internet, surse de venit mai degrabă din salarii și mai puțin din pensii, FDM), dar locuința este mai puțin dotată cu bunuri de folosință îndelungată, cu apă curentă, cu baie (FDL). Cele două comune însă se aseamănă foarte mult în privința aprecierii propriei stări materiale (FPA).

Ipoteze de lucru:

1. Dezindustrializarea ruralului a produs diferențe în situația materială și în mentalitatea populației.
2. Spiritul de întreprinzător corelează cu situația materială a persoanei din zonele rurale dezindustrializate.
3. Spiritul de întreprinzător corelează cu nivelul de instruire al persoanei din zonele rurale dezindustrializate.
4. Importanța dată unei particularități ale unei slujbe bune corelează cu spiritul de întreprinzător.
5. Nivelul de trai resimțit corelează cu spiritul de întreprinzător.
6. Aprecierea infrastructurii locale corelează cu spiritul de întreprinzător.
7. Disponibilității din marile unități locale prezintă spirit întreprinzător diferit, în funcție de tipul acelei unități.
8. Mobilitatea persoanelor din zonele rurale dezindustrializate corelează cu spiritul întreprinzător.
9. Importanța dată religiei corelează cu spiritul întreprinzător.
10. Pentru verificarea ipotezei folosim întrebările deschise, ale chestionarului, în care respondenții erau întrebați direct despre ce a însemnat pentru ei pierderea locului de muncă din localitate, ce a însemnat pentru localnici închiderea, și, prin urmare disponibilizarea angajaților din întreprinderile locale (fabrica de hârtie, respectiv minele). Mai departe folosim indicatorii construiți al stării materiale, al spiritului întreprinzător și comparăm valorile medii ale indicatorilor pe cele două comune.
11. La întrebările deschise după codificarea răspunsurilor, pentru testul statistic reținem doar primele trei tipuri de răspuns în ordine descrescătoare a frecvențelor, celelalte prezintă în jur de 20-30 de cazuri în total și diferă destul de mult ca și conținut. Mai precizăm și faptul, că doar 1-2 răspunsuri erau pozitive ("avantaj", "un pas înainte").

Distribuția pe comune a răspunsurilor la ce a însemnat pentru respondent pierderea locului de muncă din localitate

Localitate	Denumire	Ce a însemnat pt. respondent pierderea locului de muncă din localitate	Total	Prag de semnificativitate
a				

		Șoma j	Sărăcie , lipsa banilor	Dezas tru, necaz		ficație
Prundu Bârgăului	N	82	10	18	110	p<1 0 ⁻¹⁵ (p<0,001)
	%	74,5	9,1	16,4	100,0	
Rodna	N	30	61	46	137	
	%	21,9	44,5	33,6	100,0	

Diferențele sunt foarte semnificative în privința lucrului ce vine în minte respondentului când este întrebat despre faptul, că ce a însemnat pentru el pierderea locului de muncă (în total doar 319 persoane declară, că a pierdut locul de muncă din localitate ca urmare a închiderii activității fabricii, minei). În Prundu Bârgăului șomajul este cuvântul ce vine în minte în majoritatea respondenților, în Rodna sărăcia. În Rodna de două ori mai mare este ponderea celor care au trăit pierderea locului de muncă ca și un dezastru, necaz, decât în Prundu Bârgăului.

Eșantionul este compus din 1271 de persoane, 636 din prundu Bârgăului și 635 din Rodna. Vârsta respondenților este – cu excepția a două femei din Rodna, una de 16, alta de 17 ani – este între 18 și 91 de ani, cu media de 50,7 ani.

Grupa de vârstă	Prundu Bârgăului			Rodna		
	Băr	Fe	Împre	Băr	Fe	Împre
	bați	mei	ună	bați	mei	ună
-34	16, 4	19 ,6	18,1	13, 4	16 ,7	15,0
35-49	29, 2	28 ,4	28,8	34, 0	38 ,4	36,1
50-64	32, 5	27 ,8	30,0	31, 9	27 ,2	29,7
65+	22, 0	24 ,2	23,1	20, 7	17 ,7	19,2
Total (%)	100 ,1	10 0,0	100,0	100 ,0	10 0,0	100,0
Total (N)	305	33 1	636	329	30 5	634

Dezindustrializarea ruralului a produs diferențe în situația materială și în mentalitatea populației. Cele două comune diferă semnificativ în privința aprecierii subiecților care și-au pierdut locul de muncă odată cu închiderea fabricilor/minelor asupra faptului cum a fost viața lor imediat după 1989 față de cum este acum: în Prundu Bârgăului un procent considerabil mai mare consideră că imediat după 1989 a trăit mai prost decât acum, iar în Rodna ponderea celor care consideră că a trăit mai bine imediat după revoluția din 1989 este mai mare.

Descrierea populației celor două comune arată după cum urmează:

Grupa de vârstă	Prundu Bârgăului			Rodna		
	Bărbați	Femei	Împreună	Bărbați	Femei	Împreună
-34	16,4	19,6	18,1	13,4	16,7	15,0
35-49	29,2	28,4	28,8	34,0	38,4	36,1
50-64	32,5	27,8	30,0	31,9	27,2	29,7
65+	22,0	24,2	23,1	20,7	17,7	19,2
Total (%)	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Total (N)	305	331	636	329	305	634

Spiritul de Întreprinzător corelează cu situația materială a persoanei din zonele rurale dezindustrializate. Corelarea cea mai importantă o găsim între factorul dotării moderne a locuinței și factorul spiritului aventurier ($r=+0,385$; $p<<0,001$): cu cât locuința respondentului este mai dotată cu bunuri moderne (telefon mobil, TV-cablu sau antenă parabolică, PC sau laptop, conexiune internet etc.), cu atât spiritul întreprinzător aventurier este mai pronunțat (este de acord că diferențele dintre venituri ar trebui să fie mai mari, că munca susținută nu aduce după sine reușită, că oamenii pot să se îmbogățească pe seama celorlalți etc.). Surprinde ponderea foarte mare printre cei cu înzestrare slabă cu lucrurile moderne ale vieții a celor care nu prezintă

spirit intreprinzător aventurier, sunt mult mai cumpătați, și în această relație nu contează vârsta (corelația dintre factorul spiritului intreprinzător aventurier și vârsta respondentului este $r=-0,006$). Ca urmare există corelații slabe, dar semnificative între unele factori ale situației materiale și unele factori ale spiritului intreprinzător, dar în alte cazuri corelația nu există, deci ipoteza se verifică doar parțial.

Spiritul de intreprinzător corelează cu nivelul de instruire al persoanei din zonele rurale dezindustrializate. La nivelul de instruire al respondentului am format 5 categorii distincte și bine reprezentate și pe aceste categorii am calculat medii ale factorilor spiritului intreprinzător. Diferențele sunt toate foarte semnificative. Nu ne surprinde faptul că cei cu nivel de instruire inferioară au scor mai mare la factorul spiritului socialist de stat, dar este într-un fel surprinzător, că cei cu școlaritate superioară realizează scor foarte ridicat la factorul spiritului intreprinzător riscant.

Importanța dată unei particularități ale unei slujbe bune corelează cu spiritul de intreprinzător. analiză factorială ($KMO=0,946$) ne arată, că cei 15 itemi se grupează în 6 factori (putere de explicație 77,7%). Trei factori corelează puternic cu câte un item: [cele mai importante caracteristici ale unei slujbe bune] *să fii bine plătit* ($r=+0,987$ cu factorul 1), *siguranța locului de muncă* ($r=+0,954$ cu factorul 2), *potrivită cu capacitățile persoanei* ($r=+0,862$ cu factorul 3). Pe urmă, doi itemi se grupează în factorul 4: *să lucrezi într-o ambianță plăcută* ($r=+0,794$) și *să ai șanse bune de a fi promovată* ($r=+0,632$), patru itemi în factorul 5: *să aibă un program convenabil* ($r=+0,836$), *să ai un concediu satisfăcător* ($r=+0,700$), *să nu fii împins de la spate* ($r=+0,620$) și *să întâlnești oameni* ($r=+0,617$). Restul de 6 itemi se grupează în jurul factorului 6: *slujba să fie respectată de către oameni în general* ($r=+0,752$), *slujbă cu responsabilități* ($r=+0,635$), *interesantă* ($r=+0,628$), *să simți că poți realiza ceva* ($r=+0,626$), *să fie utilă societății* ($r=+0,586$) și *posibilitatea de a avea inițiativă* ($r=+0,563$). Persoanele care aleg ca și caracteristici importante ale unei slujbe bune itemul *să fie potrivită cu capacitățile persoanei* au scor semnificativ mai mic, negativ, la spiritul aventurier, deci nu sunt de loc aventurieri. Prezintă un profil interesant și marcant cei care aleg itemul *să lucrezi într-o ambianță plăcută* ca și caracteristică importantă a unei slujbe bune: semnificativ mai puțin aventurieri și mai mult cumpătați, mai puțin socialiști statal și mai mult socialiști moderat.

Nivelul de trai resimțit corelează cu spiritul de intreprinzător. Diferențele sunt foarte semnificative: cei care au trăit mai bine imediat după 1989 sunt mai socialiști statal și mai puțin

intreprinzători, iar cei care acum trăiesc mai bine au un scor foarte mare la factorul spiritului intreprinzător aventurier. Diferențele sunt foarte semnificative, mai puțin în cazul factorului intreprinzător riscant: cei care au trăit mai bine acum 5 ani sunt mai socialiști statal și mai puțin socialiști moderați, intreprinzători aventurieri, cumpătați, iar cei care acum trăiesc mai bine au un scor mai mare la toți factorii în afară de spiritul socialist statal.

Aprecierea infrastructurii locale corelează cu spiritul de intreprinzător. Persoanele cu spirit mai intreprinzător aventurier sunt mai nemulțumiți de toate cele 6 aspecte enumerate mai sus (cel mai mare prag de semnificație este doar 0,019), la fel și cei cu spirit socialist moderat (cel mai mare prag de semnificație este doar 0,035). Cei cu un spirit intreprinzător mai cumpătat sunt nemulțumiți de starea drumurilor, curățenia străzilor și de activitatea primăriei și sunt mai mulțumiți de activitatea poliției locale, de preotul local și de asistența medicală locală (cel mai mare prag de semnificație este doar 0,018). Cei cu spirit mai mare de socialist statal sunt mai mulțumiți cu starea drumurilor ($p=0,006$) și cu activitatea primăriei ($p=0,018$), în rest corelările sunt ne semnificative. Surprinde legătura dintre spiritul intreprinzător riscant și mulțumirea de activitatea poliției locale: cei cu spirit riscant mai mare sunt semnificativ mai mulțumiți de activitatea poliției locale ($p=0,030$), în rest nu sunt corelări semnificative. marea majoritate ca urmare a închiderii fabricii de hârtie din Prundu Bârgăului (118) și a exploatărilor miniere din Rodna (178).

Disponibilității din marile unități locale prezintă spirit întreprinzător diferit, în funcție de tipul acelei unități. Distribuția acestora pe sexe prezintă ceva diferențe, dar nu așa mari, cât am crede fiind vorba de mineri într-una din localitățile: la fabrica de hârtie disponibilității erau în proporție de 39% femei, la minele din Rodna 29%. Cât timp lucrau, aproape toți erau satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de locul de muncă. Diferență semnificativă găsim la ponderea celor foarte satisfăcuți de locul de muncă, 89,2% din cei disponibilizați din fabrica de hârtie și 61,7% la minerii disponibilizați ($p<0,001$). Dintre disponibilizații acestor două unități mari economice 252 au scoruri factoriale la spiritul intreprinzător, 97 la foști muncitori ai fabricii de hârtie și 155 la foști mineri. Din punctul de vedere al spiritului intreprinzător aventurier situația este total diferită la cele două categorii de disponibilizați: cei proveniți de la fabrica de hârtie sunt mult mai aventurieri decât foștii mineri, iar la spiritul socialist moderat media scorurilor este negativă la ambele categorii, dar la disponibilizații minelor acest spirit este mult mai puțin prezent, decât la

ceilalți. La celelalte componente ale spiritului întreprinzător diferențele existente sunt ne semnificative.

Mobilitatea persoanelor din zonele rurale dezindustrializate corelează cu spiritul întreprinzător. Cei care se văd mai clar în alt loc decât actualul loc de domiciliu au un profil foarte asemănător: au spirit socialist moderat mai pronunțat decât cei care se văd peste 5 ani tot în localitate ($p < 0,001$), mai puțin spirit socialist statal ($p < 0,001$) și sunt mai mult de partea riscului ($p < 0,001$) și mai puțin aveturieri ($p = 0,041$) și mai puțin cumpătați, dar aici diferențele nu sunt semnificative ($p = 0,296$). Surprinde asemănarea, e drept, mică între profilul celor care afirmă că peste 5 ani copilul sau copiii lor vor fi în străinătate și cei care îi văd tot acasă.

Importanța dată religiei corelează cu spiritul întreprinzător. Analizând profilele vedem că persoanele pentru care religia este foarte importantă sunt mai puțin aventurieri, mai mult cumpătați și au mai puțin spirit socialist moderat, în contradicție cu ceilalți (în toate cele trei cazuri $p < 0,001$). Ceva deosebite, însă ne semnificativă găsim la spiritul socialist statal: paradoxal, cei pentru care religia este puțin importantă sau deloc au mai puțin spirit socialist statal ($p = 0,073$) iar la spiritul întreprinzător riscant asemănarea este mare ($p = 0,725$).

BIBLIOGRAFIE

1. Abdel-Halim, A. (1986). "Social support and managerial affective responses to job stress": SUMMARY, *Journal of Occupational Behavior*, vol. 3, nr. 4, pp. 281-295.
2. Amin, A., Cameron, A., Hudson, R. (2004). *Placing the Social Economy*, London and New York, Routledge.
3. Anghel, Cristian, Rădulescu C. Dan, Rotariu Traian, Mihalache Flaviu, Dumitru Mihai, Anghel Ionuț, Dina Christopher.(2015). *România la răscruce*, București, editura ProUniversitaria
4. Arpinte, D., Cace, S., Scoican, N. A., (coord.). (2010). *Economia socială în România – două profiluri regionale*, Bucuresti, Editura Expert.
5. Atchely, R. (1975). *The life course, age grading, and age-linked demands for decision making*, în L. Datan, L. Ginsberg, *Lifespan developmental psychology: normative life crises*, Academic Press, Inc. New York.

6. Atkinson, A. B. (2002). *Incomes and the Welfare State: Essays on Britain and Europe*, 1991;
7. Banciu Dan, Rădulescu Sorin M., *Evoluții ale delincvenței juvenile în România*, Editura Lumina Lex, București, pag. 36.
8. Bauer, C. M., Guzman, C., Santos, F. J. (2012). *Social capital as a distinctive feature of Social Economy firms*, in „International Entrepreneurship and Management Journal”, no. 8 (4), pp. 437–448.
9. Beck, U. (1992). *Risk society: towards a new modernity*, London, Sage Publications.
10. Berger-Schmitt, R. (2000). “Social cohesion as an aspect of the quality of societies: concept and measurement”, Eureporting working Paper, No. 14. Subproject European System of Social Indicators. Mannheim: Centre for Survey Research and Methodology (ZUMA), Social Indicators Department.
11. Berkovitz, Marvin. (1974). *The Social Costs of Human Underdevelopment*, Praeger Publishers, New York.
12. Bernard, P.(2000). *Social cohesion: A dialectical critique of a quasi-concept*, Paper SRA-491, Ottawa: Strategic Research and Analysis Directorate. Department of Canadian Heritage.
13. Boncu Ștefan. (2000). *Devianță tolerată*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, pag. 82.
14. Boudon R. (1997). *Tratat de sociologie*, Editura Humanitas, București, pag. 165.
15. Bourdieu, P. (1986). *Forms of capital*, în *John G. Richardson, Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, New York, Greenwood Press, p. 241–258 [prima versiune, în limba franceză, 1980].
16. Cace, S., (coord.). (2011). *Economia socială în Europa*, Bucuresti, Editura Expert, 2010;
17. Cace, S., Stănescu, S., *Percepția cadrului instituțional și legislativ de către reprezentanții entităților de economie social*, in Stănescu, S., Cace, S., Alexandrescu, F. (coord.), “Între oportunități și riscuri: Oferta de economie socială în Regiunile de dezvoltare Bucuresti-Ilfov si Sud-Est”, Bucuresti, Editura Expert, pp. 57–68.
18. Cadeschi, L. Livia. (1996). *Sărăcia și asistența socială în spațiul românesc (sec. XVIII-XX)*, Cambridge, Cambridge University Press.
19. Chan, E. (2006). *Reconsidering social cohesion: Developing a definition and analytical framework for empirical*, ”Social Indicators Research”, Volume 75, Issue 2, p. 273-302.

20. Coleman, J. (1990). *Foundations of Social Theory*, Cambridge, Mass., Harvard University Press.
21. Constantinescu, S., (coord.). (2011). *Atlasul Economiei Sociale. România 2011*, Bucuresti, Institutul de Economie Socială.
22. Council of Europe. (2005). *Concerted development of social cohesion indicators. Methodological guide*, Council of Europe Publishing, Strasbourg.
23. Defourny, J.(2010). *Concept and realities of social enterprise: a European perspective*, in Fayolle, A., Matlay, H. (eds.), “Handbook of Research on Social Entrepreneurship, Cheltenham”, UK, Edward Elgar Publishing, pp. 57–87.
24. Defourny, J., Nyssens, M. (2010). *Social enterprise in Europe: At the crossroads of market, public policies and third sector*, in „Policy and Society”, vol. 29, no. 3.
25. Dobrotă N. (1972). *Economie politică*, Ed. Economică, București.
26. Dunkel-Schetter, C.; Folkman, S.; Lazarus, R. S. (1987). *Correlates of Social Support Receipt, Journal of Personality and Social Psychology*, vol. 53, nr. 1, pp. 71-80.
27. Durkheim, E. (1951). *Suicide*, Free Press, New-York.
28. Easterly, W., Ritzen, J., Woolcock, M. (2006). *Social Cohesion, Institutions, and Growth*, Working Paper, Number 94, ”The Center for Global Development”.
29. Emmelkamp, J.; Komproe, I. H.; Van Ommeren, M; Schagen, S. (2002) *The relation between coping, social support and psychological and somatic symptoms among torture survivors in Nepal*, *Psychological Medicine*, vol. 32, pp. 1465–1470.
30. Evans, M., Syrett, S. (2007). *Generating social capital? The social economy and local economic development*, in „European Urban and Regional Studies”, no. 14 (1), pp. 55–74.
31. Farley, J. E. (1992). *American Social Problems. An Institutional Analysis*, New Jersey, Prentice Hall.
32. Field, J.(2008). *Social Capital* (Second edition), Oxon and New York, Routledge.
33. Fleming, R.; Baum, A.; Gisriel, M.; Gatchel, R. J. (1982). *Mediating Influences of Social Support on Stress at Three Mile Island*, *Journal of Human Stress*.
34. Giddens, A. (1990). *The consequences of modernity*, Stanford, Calif., Stanford University Press.

35. Giddens, A. (1992). *The transformation of intimacy: sexuality, love, and eroticism in modern societies*, Stanford, Calif., Stanford University Press.
36. Gilbert, F. (1998). *Economie politică*, Ed. Humanitas, București.
37. Goodwin, R.; Hernandez Plaza, S. (2000). *Perceived and Received Social Support in Two Cultures: Collectivism and Support among British and Spanish Students*, *Journal of Social and Personal Relationships*, vol. 172.
38. Goffman, E. (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life*.
39. Green, A., Janmaat, J. G. (2011). *Regimes of social cohesion: Societies and the crisis of globalization*, New York: Palgrave Macmillan.
40. Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*, Berkeley, University of California Press.
41. Hulgard, L., Spear, R. (2006). *Social entrepreneurship and the mobilization of social capital* in “European social enterprises”, in Nyssens, M., (ed.), “Social Enterprise. At the crossroads of market, public policies and civil society”, London and New York, Routledge, pp. 85–108.
42. Inglehart, R. (1997). *Modernization and Post-Modernization. Cultural, Economic and Political Change in 43 Societies*, New York, Princeton University Press.
43. Jenson, J. (1998). *Mapping social cohesion: the state of canadian research*, Paper SRA-321 (Strategic Research and Analysis Directorate, Department of Canadian Heritag Ottawa).
44. Lyotard, J.-F. (1993). *Condiția postmodernă. Raport asupra cunoașterii*, București, Editura Babel.
45. McCracken, M. (1998). *Social cohesion and macroeconomic performance*, Paper presented at the Conference, The State of Living Standards and the Quality of Life, Centre for the Study of Living Standards (CSLS), October 30–3, Ottawa, Ontario/Canada.
46. Mikulincer, M.; Shaver, Ph. R. (2009). *An attachment and behavioral systems perspective on social support*, “Journal of Social and Personal Relationships”, vol. 26, nr. 7.
47. Narayan, D. (1999). *Bonds and Bridges: Social Capital and Poverty*, Washington, World Bank –Poverty Group.
48. Neculau, A., Gilles F. (2000). *Aspecte psihosociale ale saraciei*, Polirom.
49. Nestmann, F.; Hurrelmann, K. (1994). *Social networks and social support in childhood and adolescence*, Walter de Gruyter, New York.

50. Noica, R., Voicu B. (2002). *Dezvoltare durabilă*, în Pop, L. M., coord., Dictionar de politici sociale, București, Editura Expert.
51. O'Connor, P. (1998). *Mapping social cohesion*, Canadian Policy Research Networks, CPRN Discussion Paper No. F 01, Ottawa.
52. OECD. (2012). *Perspectives on Global Development 2012: Social Cohesion in a Shifting World*, OECD Publishing.
53. Ogburn, F.W. (1922). *Social change whit Respect to Culture and Original Nature*, New York, Huebsch.
54. Ognibene, T. C.; Collins, N. L.(1998). *Adult Attachment Styles, Perceived Social Support and Coping Strategies*, "Journal of Social and Personal Relationships", vol. 15, nr. 3, pp. 323-345.
55. Pahl, R. (2003). *Despre prietenie* [On friendship], Bucharest, Editura Antet [original English edition: 2000].
56. Pierce, Gr. R.; Lakey, B.; Sarason, I. G.; Sarason, B. R. (1997). *Sourcebook of social support and personality*, Plenum Press, New York.
57. Popescu, D. (1998). *Terra lumini și umbre*, Editura Sport Turism, București, pg. 76.
58. Putnam, R., cu Leonardi, R. și Nanetti, R. (1993). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*, New York, Princeton University Press.
59. Resursele. (2005). *Expert Projects*, Iași.
60. Roscoe S. H. C., Jr. and G. j. Hinkle. (1954). *The Development of Modern Sociology: Its Nature and Growth in the United States*, Doubleday, New York.
61. Rösener, W.(2003). *Țăranii în istoria Europei*, Iași, Editura Polirom.
62. Rotariu, T., Iluț, P. (1996). *Sociologie*. Cluj-Napoca: Ed. Mesagerul;
63. Rotariu, T., ILUȚ, P. (1997). *Ancheta sociologică si sondajul de opinie. Teorie si practică.*, Ed. a II-a, revăzută și adăugită, Iasi, Polirom, p. 280.
64. Rotariu, T. (2008). *Demografie si sociologia populației. Structuri si procese demografice*, Iasi, Polirom, p. 308.
65. Rubington, E., Weinberg, M.S. (1989). *The Study of Social Problems* (fourth edition), New York/Oxford: Oxford University Press.
66. Rubington, E., Weinberg M. (2003). *Social Problems*, Oxford University Press.

67. Sarason, I. G.; Levine, H. M.; Basham, B. R.; Sarason, B. R. (1983). *Assessing Social Support: The Social Support Questionnaire*, "Journal of Personality and Social Psychology" vol. 44, nr. 1, pp. 127-139.
68. Segel L., Welsh B., Senna J. (2006). *Juvenile Delinquency – Theory, Practice, and Law*, Wadworth Publishing, New York, pag. 106.
69. Serageldin, I., Cohen, M. A., Leitmann, J. (1995). *Enabling sustainable community development*, Washington, D.C., World Bank.
70. Smith, A. "Avuția națiunilor", Editura Academiei R.S.R., 1962;
71. Smith, D. H. (1994). *Determinants of Voluntary Association Participation and Volunteering: A Literature Review*, „Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly”, 23 (3): 243–263.
72. Stanton-S., R. D.; Urso S. (2005). *Adolescent Peer Networks as a Context for Social and Emotional Support*, Youth Society, vol. 36.
73. Stroebe, W.; Stroebe, M.; Abakoumkin, G.; Schut, H. (1996). *The Role of Loneliness and Social Support in Adjustment to Loss: A Test of Attachment Versus Stress Theory*, "Journal of Personality and Social Psychology", vol. 70, nr. 6, pp. 1241 -1249.
74. Sutherland E. H., Cressey D., *Principes de criminologie*, Editions Cujas, Paris, pag. 112,1966;
75. Townsend. (1993). *The International Analysis of Poverty*. London, Harvester Wheatsheaf, pp.33-36.
76. The World Bank. (1998). *Social Capital Initiative*, Working Paper, No. 1, *The Initiative on Defining, Monitoring and Measuring Social Capital: Overview and Program Description*.
77. Travis, H. (1969). *Causes of Delinquency*, California, Berkley, Unuversity of California Press, pag. 72.
78. Vangelisti, A. L. (2009). *Challenges in conceptualizing social support*, "Journal of Social and Personal Relationships", vol. 26, nr. 39.
79. Vasta, E. (2010). *The controllability of difference: Social cohesion and the new politics of solidarity*, Ethnicities, Volume 10, issue 4, p. 503-521.
80. Vîrjan, D. (2012). *New Approaches to Social Economy*, Theoretical and Applied Economics, XVIII, issue 6(571), p. 105.

81. Voicu, B. (2006). *Penuria Pseudo-Modernă a Postcomunismului Românesc*. Volumul II.
82. Voicu, B., Voicu, M. (2008). *Valori ale românilor: 1993-2006. O perspectivă sociologică* [The Values of the Romanians: 1993-2006. A Sociological Perspective], Iași: Institutul European. English edition.
83. Weisz, C.; Wood, L. F. (2005). *Social identity support and friendship outcomes: A longitudinal study predicting who will be friends and best friends 4 years later*, "Journal of Social and Personal Relationships", vol. 22.
84. Zamfir, C., Vlăsceanu, L. (1993). *Dicționar de sociologie*, București, Editura Babilon.
85. Zamfir, C. (1997). *Strategii ale dezvoltării sociale*, București, Editura Politică.
86. Zamfir, C., Pop, M. A., Zamfir, E. (1994). *România '89-93. Dinamica bunăstării și protecția socială*, Expert, București.

SURSE WEB:

1. http://www.geis.org/fileadmin/upload/dienstleistung/aten/soz_indikatoren/eusi/paper14.pdf.
2. <http://www.omiss.ca/english/reference/pdf/pbernard.pdf>. Chan, J., To, H.-P.
3. <http://link.springer.com/article/10.1007/s11205-005-2118-1>
4. http://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/socialcohesiondev/source/GUIDE_en.pdf.
5. www.cgdev.org,
6. <http://www.rwbsocialplanners.com.au/spt2006/Social%20Cohesion/Mapping%20social%20cohesion.pdf>
7. <http://www.hicart.8k.com/index.html>
8. <http://www.csls.ca/events/oct98/mccr.pdf>
9. ftp://ftp.cprn.org/family/msc_e.pdf
10. <http://siteresources.worldbank.org/INTSOCIALCAPITAL/Resources/Social-Capital-Initiative-Working-Paper-Series/SCI-WPS-01.pdf>

CUPRINS

INTRODUCERE/5

CAPITOLUL I

CADRE TEORETICE ȘI DEFINIREA CONCEPTELOR DE ȘOMAJ, DEZORGANIZARE SOCIALĂ ȘI SĂRĂCIE/7

1.1.ȘOMAJ DEFINIRE GENERALĂ /8

1.1.1.Ocuparea și șomajul /8

1.1.2. Ocuparea și șomajul în perioada 2013-2015/11

1.1.3. Evoluția ratei de ocupare a populației de 15 ani și peste, pe grupe de vârstă/12

1.1.4. Evoluția pieței forței de muncă din România /15

1.1.5. Particularități și evoluții ale șomajului în România /16

1.1.6. Piața forței de muncă și șomajul în județul Bistrița-Năsăud /17

1.2. DEZORGANIZARE SOCIALĂ, DIAGNOZA PROBLEMELOR SOCIALE, APLICAȚII PRACTICE /21

1.2.1. Diagnoza problemelor sociale-șomajul /24

1.3. SĂRĂCIA /33

1.3.1. CĂDEREA ÎN SĂRĂCIE /41

1.3.1.1. Programele de protecție socială și sărăcia/42

Capitolul II

SCHIMBAREA SOCIALĂ A RURALULUI ROMÂNESC/44

2.1.DEZBATERI ȘI OPȚIUNI EPISTEMOLOGICE/44

2.1.1. Rulalul și limitele societății tradiționale /47

2.1.2. Capitalul social al grupurilor vulnerabile /61

2.1.3. Suport perceput vs. suport primit /64

2.1.4. Influența personalității asupra proceselor suportului social /64

2.1.5. Definirea conceptului de suport social /65

2.1.6. Bazele teroretice ale analizei rețelelor sociale. Aplicații ale teoriei rețelelor sociale. /66

2.1.7. Aplicații în științele sociale /67

2.1.8. Metode ale analizei rețelelor sociale /67

2.1.9. Încredere, capital social și coeziune social /69

2.2. CAPITAL SOCIAL. COMUNITATEA ÎNȚELEASĂ CA RESURSĂ/72

2.2.1.Definiții și efecte/72

- 2.2.2. Forme ale capitalului social. Capitalul social ca premisă a dezvoltării durabile /72**
- 2.2.3. Coeziunea socială/75**
- 2.2.4. Analiza coeziunii la nivel microsocial /75**
- 2.2.5. Analiza coeziunii la nivel macrosocial /76**
- 2.2.6. Antreprenoriatul ca o inovație social /77**
- 2.2.7. Antreprenori comportament antreprenorial /78**

CAPITOLUL III.

SITUAȚIA SOCIALĂ A LOCUITORILOR DE PE VALEA BÂRGĂULUI, JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD ÎN URMA DESFINȚĂRII FABRICII DE HÂRTIE DIN PRUNDU BÂRGĂULUI (CERCETARE PROPRIE) /80

3.1. REFERINȚE METODOLOGICE /80

- 3.1.1. Clarificări metodologice /80**
- 3.1.2. Scurtă descriere a arealului de cercetare /80**
 - 3.1.2.1. Comuna Prundu Bârgăului /80**
 - 3.1.2.2. Comuna Rodna /82**
- 3.1.3. Descrierea populației țintă/83**
 - 3.1.3.1. Dinamica populației /83**
 - 3.1.3.2. Structura populației /86**
 - 3.1.3.3. Mișcarea naturală a populației /87**
 - 3.1.3.4. Structura socio-economică a populației /88**
 - 3.1.3.5. Turismul din zonă /89**
 - 3.1.3.6. Educația /89**
 - 3.1.3.7. Asistența medicală /91**

3.2. METODOLOGIA CERCETĂRII /91

- 3.2.1. Descrierea eșantionului /91**
 - 3.2.1.1. Eșantionul de respondenți /91**
 - 3.2.1.2. Eșantionul de gospodării /94**
- 3.2.2. Construcția indicatoarelor/98**
 - 3.2.2.1. Indicatorii stării materiale ale gospodăriei/familiei /98**
 - 3.2.2.2. Indicatorii spiritului de întreprinzător, atitudinii față de muncă și proprietate/103**

3.3. OBIECTIVELE ȘI IPOTEZELE CERCETĂRII /115

3.4. ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR /115

- 3.4.1. Ipoteza 1./115**
- 3.4.2. Ipoteza 2. /120**
- 3.4.3. Ipoteza 3. /123**
- 3.4.4. Ipoteza 4. /125**

3.4.5. Ipoteza 5. /128

3.4.6. Ipoteza 6. /132

3.4.7. Ipoteza 7. /133

3.4.8. Ipoteza 8./134

3.4.9. Ipoteza 9. /135

3.5. CONCLUZII /137

**3.6. PROPUNERI PENTRU OPTIMIZAREA SITUAȚIEI LOCUITORILOR
DUPĂ DESFIINȚAREA FABRICII /140**

4. LISTA TABELELOR /142

5. LISTA FIGURILOR/144

6. ANEXE/147

7. BIBLIOGRAFIE /172

11.